

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie ze skargi R. W. oraz F. W.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn.
VI ACa 1697/24,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 2 lipca 2025 r.

oddala skargę.

D.Z.

Tomasz Demendecki

Paweł Czubik

Mirosław Sadowski

UZASADNIENIE

Pismem z ... stycznia 2025 r. R. W. oraz F. W. (dalej: „Skarżący”),
reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyli skargę na
przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w
Warszawie w sprawie o sygn. akt VI ACa 1697/24, wnosząc o: 1. stwierdzenie
przewlekłości ww. postępowania sądowego, 2. wydanie Sądowi Apelacyjnemu w
Warszawie zalecenia podjęcia nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia
zwrotu akt sprawy odpowiednich czynności, w szczególności poprzez wydanie
zarządzenia o doręczeniu stronie powodowej odpisu apelacji pozwanego, wydanie
zarządzenia o wyznaczeniu terminu rozprawy oraz rozpoznanie zażalenia strony

powodowej na postanowienie oddalające wniosek o udzielenie zabezpieczenia, 3. przyznanie na rzecz każdego ze Skarżących kwot po 8 000 zł od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie, 4. zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie na rzecz Skarżących kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, 5. zwrot uiszczonej przez Skarżących opłaty od skargi na przewlekłość postępowania.

W uzasadnieniu skargi opisano dotychczasowy przebieg postępowania. Sprawę z powództwa Skarżących przeciwko Bankowi S.A. z siedzibą w W. rozstrzygnięto w pierwszej instancji wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z 13 lutego 2023 r., XXVIII C 5874/21. Skarżący otrzymali ww. orzeczenie wraz z uzasadnieniem 30 listopada 2023 r.

W międzyczasie jednak Skarżący 25 lipca 2023 r. skierowali do Sądu Okręgowego w Warszawie wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia. Postanowieniem z 21 sierpnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wniosek. W dniu 1 września 2023 r. Skarżący zaskarżyli powyższe orzeczenie w całości, wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia.

Postępowanie apelacyjne wszczęte na skutek złożonej przez stronę pozwaną apelacji zostało zarejestrowane pod sygn. akt VI ACa 1697/24, z kolei postępowanie zażaleniowe w przedmiocie środka zaskarżenia Skarżących – pod sygn. akt VI ACz 924/24.

Na dzień sporządzenia skargi, tj. ... stycznia 2025 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie nie doręczył Skarżącym odpisu apelacji pozwanego, nie wyznaczył terminu rozprawy apelacyjnej, nie rozpoznał złożonego przez Skarżących zażalenia z 1 września 2023 r., jak i ponownego wniosku o udzielenie zabezpieczenia z 28 października 2024 r.

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Skarżących, w sprawie niewątpliwie doszło do przewlekłości postępowania oraz naruszenia ich prawa do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki. Postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie trwa już ponad 12 miesięcy, a Sąd nie podjął decyzji co do przesłania Skarżącym odpisu apelacji pozwanego, jak i wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej. Ponadto Sąd Apelacyjny nie rozpoznał zażalenia powodów na postanowienie oddalające wniosek o udzielenie zabezpieczenia, przez co doszło do

kilkunastomiesięcznej bezczynności związanej z nieprzeprowadzeniem podstawowych czynności zmierzających do rozstrzygnięcia postępowania w sprawie niniejszej oraz zabezpieczenia sytuacji prawnej konsumentów.

W ocenie autora skargi, tego typu wielomiesięczne okresy oczekiwania są nieuzasadnione stopniem skomplikowania sprawy, lecz – jak się wydaje – organizacją pracy. Taki stan rzeczy niewątpliwie należy uznać za zwłokę w podejmowaniu czynności prowadzących do rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia kończącego postępowanie. Co równie ważne podkreślenia, Skarżący swoim zachowaniem w żaden sposób nie przyczynili się do przedłużenia postępowania.

W piśmie z ... maja 2025 r., które wpłynęło z Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wniesiono o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1725; dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub

czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

O przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15). Na znaczenie sprawnego rozstrzygania sporów sądowych, jako jednego z elementów zagwarantowanego konstytucyjnie prawa do sądu, zwraca się uwagę w literaturze (S. *Pikulski*, J. *Szczechowicz*, *Ludzki wymiar prawa a przewlekłość postępowania sądowego* (w:) *Księga Jubileuszowa Profesora Tadeusza Jasudowicza*, Toruń 2004, s. 353 i n.).

Ustawa o skardze na przewlekłość nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06 oraz z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06). Podobnie przyjmował Naczelny Sąd Administracyjny (postanowienia NSA: z 7 lipca 2006 r., I OPP 64/06; z 24 kwietnia 2008 r., I OPP 16/08 oraz z 4 czerwca 2008 r., I OPP 20/08).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że nie naruszono w niej prawa do sądu w aspekcie rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Bezspornym faktem jest, że akta sprawy wraz z apelacją i zażaleniem wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 4 kwietnia 2024 r. (k. 421

akt sądowych). Sąd dokonał pewnych czynności wstępnych (rejestracja sprawy, wylosowanie sędziego sprawozdawcy itd.). Następnie, postanowieniem z 9 grudnia 2024 r. rozpoznano zażalenie Skarżących dotyczące zabezpieczenia roszczenia (k. 452 akt sądowych). W dniu 4 lutego 2025 r. wydano kolejne postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia (k. 465 akt sądowych). Po uzupełnieniu braków formalnych apelacji przez stronę pozwaną, przeprowadzono rozprawę apelacyjną 8 kwietnia 2025 r. (k. 481 akt sądowych), którą 7 maja 2025 r. otworzono na nowo i odroczono (k. 490 akt sądowych). Następnie doręczono Skarżącym odpis apelacji i wyznaczono nowy termin rozprawy odwoławczej. Ostatecznie 9 czerwca 2025 r. zapadł wyrok Sądu Apelacyjnego prawomocnie kończący postępowanie (k. 521 akt sądowych).

Analiza powyższej sekwencji zdarzeń (czynności procesowych) skutkuje stwierdzeniem, że od chwili wpływu sprawy do Sądu Apelacyjnego w Warszawie (4 kwietnia 2024 r.) do momentu jej prawomocnego rozstrzygnięcia (9 czerwca 2025 r.) upłynęło nieco ponad 14 miesięcy. Sąd Apelacyjny wykazywał się przy tym w toku postępowaniu aktywnością (m.in. wydanie postanowień z 9 grudnia 2024 r. i 4 lutego 2025 r.).

Niezależnie od bardzo profesjonalnego charakteru rozpoznanej skargi na przewlekłość postępowania, całokształt okoliczności sprawy przesądza o braku beczynności Sądu Apelacyjnego w tym konkretnym przypadku, co skutkuje oddaleniem skargi wraz z wszystkimi jej wnioskami szczegółowymi. Niewątpliwie złożenie skargi przyniosło ten pożądaný efekt, że Sąd Apelacyjny podjął czynności zmierzające do sprawnego zakończenia procedowania, co w istocie dokonało się poprzez wydanie wyroku kończącego prawomocnie zawisły spór.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji postanowienia.

D.Z.

[r.g.]

